

1. De oorsprong van voetbal

Als ik in één zin de filosofie van het voetbal zou moeten resumeren voor bibliotheekratten, zou ik dit zeggen: voetbal, dat is zoiets als rugby, maar het wordt niet onder water gespeeld. Het schijnt me toe dat alles <daarmee> wordt gezegd. Zoals de tarte Tatin, het nudisme en de machine om paraplu's te maken, is het voetbal bij toeval uitgevonden. Ik belde naar professor Artrazan, een van mijn oude docenten aan de Sorbonne. Artrazan is de meest erudiete man die er is; hij draagt een brilletje, een kleine baard en rookt pijp. Hij behoort tot dit ouderwetse type leraar dat verdwaald is op een kantoor dat uitpuilt van de boeken. Op hem kon ik rekenen om mij inlichtingen te geven over de mysteries van deze sport.

"Nee, het voetbal is niet van Engelse oorsprong, noch van Europese trouwens. Dat is een klassieke vergissing. Het voetbal is Chinees, puur Chinees. Heb ik je al eens verteld over het geheime genootschap van de witte Lotus ? Nadat de dynastie Ming aan de macht was gekomen, moest de Lotus-secte de illegaliteit in. Een van haar onderafdelingen had zich in 1813 bijna weer meester gemaakt van het Keizerlijk Paleis. Enkele jaren later stuurde Thomas Barnes, de hoofdredacteur van de *Times* een jonge journalist naar China om onderzoek te doen naar de leden van Lotus. De jongeman sprak geen Chinees, was niet erg slim en hij was bijziend op de koop toe. Dank zij enkele stukken goud, slaagde hij er toch in geïntroduceerd te worden bij een schouwspel in een van de achterbuurten van de hoofdstad. Daar men hem bier had gegeven en omdat hij omringd was door opiumrokers, waren zijn zintuigen wat beneveld.

Immers, het spel dat hij er meermalen met genoeg waarnam was niet dat wat hij beschreef als: "Twee ploegen van elf personen die strijden om een bal, terwijl elk van hen probeert de bal in een grote mand te duwen achterin in het veld van de tegenstander". Nee, de kreten van vreugde van de spelers waren die van terreur; de aanmoedigingen van de supporters waren aanroepen tot het plegen van moord; de bal van lappen was een menselijk hoofd...

Maar de brave John Law (dat was de naam van onze Engelsman) zou nooit de waarheid kennen. Hij ging, heel tevreden met zichzelf, naar Engeland terug om de nieuwe sport aan de westerse beschaving te openbaren.

2. Drie standpunten in twaalf uur

De scène speelt zich af in Brussel, tijdens de top van de Vijftien, in oktober 2002. Het is de opening van een documentaire van Christoffer Gulbrandsen. Gedurende de drie maanden van het Deense presidentschap heeft deze jonge journalist de gangen van de Deense regeringsleider Rasmussen gevolgd, met zijn toestemming natuurlijk, tot de top van Kopenhagen van 12 en 13 december, die is uitgemond in het ontstaan van het Europa van de Vijf en Twintig. Rasmussen was de stille getuige van de macht die werd gedemonstreerd door de Europese leiders wanneer zij spraken over groot geld en democratie, onderhandelden over melkquota of vasthielden aan een datum.

Maar ook registreerde Christoffer vertrouwelijke mededelingen. "Heb ik je verteld dat Joschka Fischer drie verschillende standpunten heeft ingenomen over de kwestie van de kandidatuur van Turkije ?" vraagt de Deense minister van Buitenlandse Zaken Per Stig Möller aan zijn regeringsleider enkele seconden voor de aankomst in Kopenhagen van Erdogan, de huidige Turkse minister-president. "Eerst heeft hij tegen mij gezegd dat Turkije nooit lid zal worden van de Europese Unie. Daarna, dat men de een of ander vorm van toetreding moest vinden. En dan: "Wat denk je wel. Nee, nee, vergeet het <maar>, het waren zomaar ideeën". "Wat ze in het openbaar zeggen, komt vaak niet overeen met hun persoonlijke mening" antwoordt Rasmussen. Dromerig, vervolgt hij: "We zullen erg moeten oppassen met de kalender die we zullen geven aan de Turken." Weinig later, tijdens een vergadering met zijn medewerkers, geeft de Deense minister-president te kennen dat hij niet begrijpt waarom de sterke mannen van Ankara zo volhouden te eisen dat er een datum wordt vastgelegd voor het begin van de toetredingsonderhandelingen. "Als ze de normale procedure hadden gevolgd, zouden de Turken zijn geëvalueerd in 2003", legt hij laconiek uit. "Het is hun schuld, nu krijgen zij geen evaluatie voor december 2004, omdat zij om een datum gevraagd hebben. Als ze dat niet hadden gedaan, zou er een jaarlijkse evaluatie geweest zijn. Maar hun aandringen vertraagt het proces van hun toetreding."